

Begrotingsbeschouwing 2026

10 november 2026

Voorzitter,

Om te beginnen een woord van dank aan de ambtenaren voor het opstellen van deze begroting.

De wereld is veranderd sinds het hernieuwd aantreden van president Trump in Amerika, zekerheden die er waren in het verleden hebben plaats gemaakt voor een grillige wereld vol met onzekerheden. De oorlog in Oekraïne gaat onverminderd door, dit heeft grote consequenties voor Europa, dus ook voor Nederland. In Bergen worden vluchtelingen gehuisvest uit deze oorlogsregio. In Nederland zijn de kruitdampen van de verkiezingen voor de tweede kamer opgetrokken, de uitslag zal een snelle formatie in de weg staan. Er zijn grote verschillen tussen partijen.

Voor onze gemeente staan we ook aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart volgend jaar, de uitslag hiervan is nog ongewis, dat er verschillen zijn tussen de partijen past bij een goed functionerende democratie.

Het afgelopen jaar heeft Bergen in het teken gestaan van de verbouwing van het gemeentehuis. KERN had liever gezien dat er geïnvesteerd zou zijn in een intensievere samenwerking met de omliggende gemeenten. Het resultaat van de verbouwing zal er toe bijdrage dat onze ambtenaren een gezondere werkomgeving hebben, iets wat KERN hun zeker gunt.

In Wellerlooi werd het bronzen beeld van "Teun" bij de Catharinaschool ontvreemd. KERN gaat ervan uit dat er dit jaar nog de gevraagde financiën worden vrij gemaakt, zoals KERN dit in een unaniem aangenomen motie verwoord heeft, zodat het beeld vervangen wordt en Teun weer thuis kan komen.

In Aijen was weer de traditionele "Köpkesmert" begin januari. KERN blijft zich hard maken voor een passende gemeenschapsvoorziening voor Aijen, het dorp zit hier al lang op te wachten, voor de leefbaarheid in Aijen is dit nog steeds een missende schakel.

De perikelen rondom Den Asseldonk duren voort, er lijkt voorlopig nog geen passende oplossing in zicht. Optisport is niet van plan te vertrekken uit Den Asseldonk en houdt vast aan de overeenkomst die tot 2033 loopt. Kosten voor de juridische procedures rijzen de pan uit, uiteindelijk zullen de inwoners van Bergen hiervoor de prijs betalen. KERN vraagt zich af hoe dit aan de voorkant zo uit de hand is kunnen lopen.

De voetbalclubs van Afferden, Siebengewald en Bergen zijn samen opgegaan in MSH-Maasduinen. Er wordt door een groep vrijwilligers inzet gepleegd om een nieuw sportcomplex te realiseren in Nieuw Bergen. KERN maakt zich zorgen over de ingezette koers, er zijn nog heel veel financiële losse eindjes, dit vraagt om een zorgvuldig traject, waarbij zorgvuldigheid voor snelheid gaat. De verf van de nieuwe Alverman is nog maar nauwelijks droog en de problemen aldaar lijken zich op te stapelen. KERN is benieuwd of de eerder gedane uitspraak dat er geen cent meer bijkomt, waargemaakt kan worden. Als de plannen van het duurzame sportpark in Nieuw Bergen doorgaan, dan zal dit een aantasting en uitholling van de leefbaarheid van de overige kernen betekenen. De financiering moet gedekt worden vanuit de sportvelden van HRC, Stormvogels en EWC, alwaar woningbouw gerealiseerd moet worden. KERN heeft grote vraagtekens bij de haalbaarheid van deze dekkingssystematiek. KERN zou kiezen voor een veel minder ambitieus nieuw/geüpgraded sportpark, met behoud van de leefbaarheid in de dorpen?

In het straatbeeld van Bergen zien we geen straatcoaches meer, de reden hiervan is voor ons allen duidelijk. KERN heeft zich altijd helder uitgesproken over de inzet van de straatcoaches en steeds de voorkeur uitgesproken voor de inzet van jeugd- en jongerenwerkers. Hoe zit het overigens met de realisatie van een jeugdhonk, het plan is in de ijskast gezet, wanneer wordt het weer ontdooid?

Op de buitenwegen in de gemeente is de snelheid bijna overal teruggebracht van tachtig naar zestig kilometer per uur, KERN vindt dit een te rigoureuze maatregel, wat KERN betreft wordt dit in de nieuwe raadsperiode nog eens een keer goed tegen het licht gehouden en wordt de snelheid op plekken waar dit kan aangepast. KERN vraagt zich af of alle verkeer remmende maatregelen met drempels, paaltjes en wegversmallingen het er veiliger op gaat maken. De irritatie neemt in ieder geval wel toe.

Het is akelig stil rondom de voortgang van het Energie Landgoed WellsMeer, de Raad van State heeft zich inmiddels uitgesproken en het bestemmingsplan en de vergunning zijn onherroepelijk. Het volgende obstakel is de netwerkaansluiting naar Venray. In de nieuwe investeringsagenda's van Tennet en Enexis wordt er met geen woord meer gerept over de ontsluiting van het ELWM. Wat in 2017 begon als een mooi droombeeld voor sommige partijen, dreigt toch langzaam te veranderen in een mogelijke nachtmerrie, iets waar KERN altijd voor gewaarschuwd heeft. KERN vraagt zich af hoeveel vertrouwen de collega-fracties hier in de gemeenteraad nog hebben in een goede afloop van dit megalomane project. De oorspronkelijke doelstelling om Bergen energieonafhankelijk te maken in 2030 is onhaalbaar en lijkt verder weg dan ooit. In hoeverre is de BV ELWM verantwoordelijk voor de al gemaakte kosten die de vier miljoen euro overschrijden. De vier miljoen die we inmiddels geïnvesteerd hebben in dit project ligt nu renteloos te verstoffen. Ook De Marke stichting liep ver voor de fanfare vooruit, door in hun vernieuwde statuten als een van de hoofddoelen op te nemen; het onderhoud van Energie Landgoed WellsMeer.

Deze De Marke stichting speelt steeds meer de baas over onze stille reserves; binnen de bossen en natuurterreinen is er een forse beperking van de kampeerterreinen voor jongeren en scouts, weleer een visitekaartje van onze gemeente. De mountainbikers van TWC-Noord-Limburg, genoten van de

jaarlijkse fietsevenementen in de bossen, ook hier is een streep door komen te staan door toedoen van De Marke stichting. Vervolgens kopen we als gemeente ook nog gronden aan om deze vervolgens in erfpacht te geven aan De Marke Stichting, onbegrijpelijk dat wij dit als raad laten gebeuren vindt KERN. Het in erfpacht geven aan De Marke stichting van onze landbouwgronden is de volgende exercitie. Boeren en pachters zijn ongerust en komen in de knel, het pachtregime en de drang naar natuur inclusieve landbouw voert de boventoon. Van de landbouw wordt een bijna onmogelijke draai op korte termijn verwacht waarbij tegenstrijdige dingen gecombineerd moeten worden met behoud van werkgelegenheid en inkomen. Wat zal er overblijven van onze ooit welvarende agrarische sector, deze heeft er mede voor gezorgd dat er welvaart en werkgelegenheid was in onze gemeente. Wat KERN betreft moet er ingezet worden in het terug pakken van de regie over onze stille reserves.

De Aziatische Hoornaar rukt op in onze contreien, KERN zal samen met andere partijen een amendement indienen om ervoor te zorgen dat dit insect zoveel mogelijk opgespoord kan worden en dat deze vreemde gast een halt toegeroepen wordt.

Bouwen... bouwen...bouwen, roepen we met zijn allen, er zijn wel wat plannen, maar tot nu toe wordt er nog maar mondjesmaat wat gerealiseerd. KERN hamerde er jarenlang op dat we vaart moesten maken met het bouwen van woningen voor alle doelgroepen. We dreigen de boot te gaan missen door de stikstofperikelen en de oplopende bouwkosten, waardoor we als gemeente steeds verder achteropraken ten opzichte van de ons omringende gemeenten. De jeugd wacht niet op gemeente Bergen, met ontgroening en vergrijzing tot gevolg. Dit zal enorme gevolgen hebben voor de leefbaarheid in onze dorpen.

De gemeente Bergen gaat zelf aan de slag met bouwen aan de oostzijde van Mosaïque, we gaan als eigenaar van appartementen en een horeca-etablisement de rol van verhuurder vervullen. Dit zal een enorme uitdaging gaan worden; de toch al krappe parkeervoorzieningen i.c.m. de kostbare vergroening van Mosaïque. De roep om een openbaar toilet, ook toegankelijk voor invaliden, in dit winkel- en recreëer gebied wordt hierin meegenomen is de wens van inwoners en zeker ook van KERN. De Ovonde wordt niet meegenomen in het vergroeningsplan Mosaïque, een werkgroep heeft op zich genomen om vanuit de politiek orde op zaken te stellen op de Ovonde. KERN vindt dit een taak vanuit de gemeentelijke organisatie, maar is wel benieuwd naar de voortgang van de werkgroep.

Kern vraagt zich af waarom er geen passende oplossing komt voor het aanleggen van verlichting in het Heijmanspark. De motie die KERN het vorig jaar indiende om het park van passende verlichting te voorzien haalde geen meerderheid in deze raad. Zien de andere fracties inmiddels het licht en zouden ze een eventueel voorstel nu wel steunen?

Volgens Bureau Louter staat gemeente Bergen wat betreft economische prestatie op plaats 299 van de 337 gemeenten. KERN vraagt zich af of de ureninzet van de bedrijvencontactfunctionaris toereikend is. Vergeet hierbij niet de recreatieve bedrijven en de verschaalde horeca. In hoeverre wordt dit getoetst bij de ondernemers? Is het college bereid om dit te onderzoeken en hier

eventueel actie op te ondernemen, hoe kunnen we samen zorgen dat het
blijkbaar slechte ondernemingsklimaat verbetert?

De netto schuldquote stijgt in deze begroting tot 124% dit is categorie B en dicht tegen de meest risicovolle categorie C aan. De coalitie is er niet in geslaagd om de lastendruk laag te houden, er komen forse verhogingen van de OZB de komende jaren, jaarlijks zal deze stijgen met bijna 4 procent per jaar in 2026, 2027, 2028 en 2029. KERN vindt deze verhogingen onredelijk en ziet het vooral als een kunstmatige manier om de begroting sluitend te maken. De rekening wordt wederom bij de inwoners van Bergen gelegd.

Tot slot willen we een lans breken voor de vele initiatieven die zo belangrijk zijn voor de leefbaarheid in onze dorpen. We zijn hierbij afhankelijk van verenigingen en vrijwilligers, denk hierbij aan de kermissen, halfvastenoptocht- en feest, de strassenparty, greenteams, autocross, Well-lympics en vele andere initiatieven. Dit moeten we koesteren, samen met dorpsraden vanuit de participatieve gedachte. Een volgende raadsperiode zou er bijna een hele portefeuille mee gevuld kunnen, nee zelfs moeten gevuld worden.

De zorg voor ouderen en jongeren vraagt specifieke aandacht, mensen die afhankelijk zijn van de bijstand of door lichamelijk of psychisch ongemak en lijden mogen niet veroordeeld worden tot de zijlijn. We mogen ons gelukkig prijzen met de inzet van de Stichting Welzijnsbevordering Bergen en hun vrijwilligers, vooral door hen is er oog voor de zwakkere in onze samenleving. Als KERN terugkijkt op deze raadsperiode is de balans niet in evenwicht, er is te veel aandacht uitgegaan naar projecten; zoals de Groene Rivier, het Maasheggenlandschap, natuur-inclusieve landbouw, het Energie Landgoed WellsMeer, grondaankopen, bouwprojecten en zo verder. De coalitie startte met de slogan: 'We investeren in de algemene basisvoorzieningen en vitale gemeenschappen met als doel een samenleving waarin iedereen kan meedoen.' Het moment van reflectie is bijna aangebroken. KERN is benieuwd wat de coalitiefracties in de spiegel zien.

De komende periode zal in het teken staan van de verkiezingen voor een nieuwe gemeenteraad. KERN zal zich onvermoeid, kritisch, constructief en met een open blik naar de toekomst blijven inzetten voor alle inwoners van onze gemeente.

Dankjewel

